

Colofonium-allergie

U bent allergisch voor colofonium. Wat nu?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor colofonium. Wanneer u hiermee in aanraking komt, kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus van groot belang dat u probeert om dit contact zoveel mogelijk te vermijden. Deze folder kan u daarbij behulpzaam zijn. Voor meer informatie over allergisch contacteczeem in het algemeen verwijzen wij u graag naar de informatiefolder “Allergisch contacteczeem” van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Wat is colofonium?

Colofonium (in het Engels: colophony, rosin) is een plantaardige stof, die wordt gewonnen uit de hars van naaldbomen van de Pinus bomenfamilie. De chemische samenstelling van colofonium is afhankelijk van de regio waar de bomen vandaan komen en van het verwerkingsproces van de hars.

In welke producten komt colofonium voor?

Colofonium kan in zeer verschillende producten voor zowel huishoudelijk als industrieel gebruik aanwezig zijn. In de oudheid werd de hars gebruikt bij de bouw van houten schepen als afdichtkit en lijm. Colofonium komt ook nu nog voor in lijm en kleefmaterialen zoals pleisters, postzegellijm, isolatieband, schoenlijm, insectenkleefstrips en medische kleefpleisterverbanden. Het wordt ook gebruikt als antislipmateriaal, onder meer in de sport: op de handgreep van een tennisracket of golfstok, in handschoenen voor baseball en cricket, in de bowlingbalgreep, als antislip op dansschoenen en in de industrie als antislip op drijfriemen in machines. Colofonium kan tevens voorkomen in bepaalde cosmetica: oogschaduw, eyeliner, mascara, lipstick, haarlak, ontharingscrème, rouge en nagellak. In het huishouden komt het voor in boenwas: vloerwas, meubelwas, afdichtingschoensmeer en autowas.

Andere mogelijke bronnen van colofonium zijn:

- beschermlagen (bijvoorbeeld van labels of van vloeren; linoleum)
- dennen/sparren (kerstboom!) drukinkt
- fotopapier (coating)
- kartonverpakkingen (bijvoorbeeld van melk)
- koelvloeistof
- luciferkoppen
- papier (krant, tijdschrift, fotokopieerpapier)
- soldeersel
- stopverf, modelleerlei
- verven en lakken
- vernis
- vioolstrijkstokhars
- vuurwerk
- waterbestendig makende lagen (bijvoorbeeld in kleding)

In voedingsmiddelen wordt colofonium met de E-nummer E915 vermeldt. Het wordt onder andere in kauwgum gebruikt.

In welke beroepen speelt allergie voor colofonium een rol?

Colofonium kan in de volgende bedrijfstakken een rol spelen:

- kleefstofverwerkende industrie
- papierindustrie (papier, papiercoatings)
- drukinktindustrie
- metaalindustrie (koelvloeistof)
- boomkwekerij (coniferen, dennen, sparren)
- rubberindustrie (bij de productie van synthetisch rubber, autobanden)
- tandheelkunde (colofonium kan voorkomen in het kitmateriaal, dat bij wortelkanaalbehandeling wordt gebruikt).

Hoe ziet allergisch contacteczeem door colofonium er uit?

In de acute fase van allergisch contacteczeem door colofonium zijn er op de plaats van het contact (bijvoorbeeld een pleister) roodheid, kleine pukkeltjes en eventueel blaasjes te zien. Later gaan de afwijkingen schilferen en in een chronisch stadium ontstaat verdikking van de huid. De huidafwijkingen jeuken. Soms kan door verdamping van de stof via de lucht eczeem in het gezicht ontstaan. Bijvoorbeeld door soldeerseldamp, boenwas en papierstof. In zeldzame gevallen veroorzaakt colofonium galbulten of zelfs astma (vooral bij industriële toepassingen: door soldeerseldamp en in de papierindustrie).

Wordt mijn eczeem geheel veroorzaakt door contact met colofonium?

Het is inderdaad mogelijk dat uw eczeem geheel veroorzaakt wordt door contact met colofonium (bijvoorbeeld bij pleisterallergie). Toch komt het regelmatig voor dat eczeem blijft bestaan of alleen maar iets beter wordt wanneer u contact met de stof goed vermijdt. Dat komt omdat eczeem vaak meerdere oorzaken heeft. Naast allergie kan irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, afwasmiddelen en dergelijke, door wrijving, of door kou. Daarnaast kan eczeem ontstaan als uiting van een erfelijke aanleg tot eczeem, astma en hooikoorts. Het is altijd zinvol om producten die colofonium bevatten zo goed mogelijk te vermijden, maar dit zal niet altijd tot volledige genezing van uw eczeem leiden.

Hoe kunnen allergische reacties worden voorkomen?

Het vermijden van elk contact met colofonium zou de oplossing zijn, maar dit lukt helaas niet altijd. Bij handeczeem door krantenpapier kan het lezen van de krant met katoenen verbandhandschoenen aan een oplossing zijn. Er kunnen echter ook verborgen bronnen van colofonium zijn. Bij veel producten wordt namelijk de samenstelling niet aangegeven. Op de verpakking van cosmetica moeten de bestanddelen wel worden vermeld. U kunt dan lezen of er colofonium (colophony, rosin) in aanwezig is.

Zijn er andere stoffen die ik moet vermijden?

Omdat colofonium beschouwd kan worden als een aanwijzing voor het bestaan van een parfumallergie, kan het zijn dat u contact met geparfumeerde producten moet vermijden. Mensen met een positieve plakproefreactie op colofonium kunnen tevens reageren op Myroxylon Pereirae (Perubalsem), eugenol en parfums (kruisallergie). Hierover kunt u meer lezen in de informatiefolders over Perubalsem en parfummix; deze kunt u bij uw dermatoloog aanvragen.

Hoe weet ik welke cosmetische producten veilig zijn?

Kijk op de bestanddelenlijst van de verpakking of er colofonium (colophony, rosin) in aanwezig is. Bent u er niet zeker van of een cosmeticum (bijvoorbeeld mascara) colofonium bevat, probeer het product dan uit in de elleboogsholte, tweemaal per dag gedurende maximaal 14 dagen. Is er na 14 dagen geen roodheid of jeuk opgetreden dan is het cosmeticum nagenoeg zeker veilig te gebruiken.